

Interne emissiehandel: bedrijven en het klimaatprobleem

Auteur(s):

Hoff, T.

* De auteur is Manager environmental affairs van Shell Nederland.

Verschenen in:

ESB, 86e jaargang, nr. 4328, pagina D20, 11 oktober 2001

Rubriek:

Dossier: Klimaatbeleid

Trefwoord(en):

uitvoering

Ofschoon er nog veel onzekerheden zijn over de gevolgen op het klimaat van meer broeikasgassen in de atmosfeer, zijn er naar mijn mening voldoende aanwijzingen die het nemen van preventieve maatregelen ondersteunen. Zou het bedrijfsleven de maatregelen voor zich uitduwen, dan loopt de branche het ongewenste risico dat iedereen én het milieu het nakijken hebben op het moment dat er echt iets moet worden gedaan.

Keuzevrijheid

Voor het implementeren van klimaatbeschermingsmaatregelen zijn voornamelijk twee instrumenten beschikbaar: het convenant en marktconforme middelen zoals een emissiehandelssysteem.

In het eerste geval kennen we in Nederland het *energy benchmarking covenant*. Daaraan neemt meer dan negentig procent van de energie-intensieve industrie deel, inclusief Shell. De uitdaging is om in 2012 tot de wereldtop van energie-efficiënte bedrijven van hun branche te horen.

Hebben we het over emissiehandel als instrument, dan is het bedrijfsleven daar sterk vóór. Immers, het kan dan zijn investeringen spreiden en daarbij de goedkope maatregelen als eerste en de duurdere als laatste nemen. Binnen de emissiehandel kiest het bedrijfsleven voor emissie-efficiëntie als prestatie maatstaf voor de hoeveelheid toegestane productie van CO₂ (broeikasgas)¹. Dit standpunt wijkt af van wat de EU wil, namelijk een emissieplafond per bedrijf of bedrijfstak. In dat geval zal de keuzevrijheid van de bedrijven worden beperkt. Wat de industrie betreft, moet economische groei met efficiënt energiegebruik samen kunnen opgaan.

Shell

De Koninklijke/Shell Groep herkent en erkent het huidige klimaatprobleem. De Groep heeft zich onverkort uitgesproken voor de reductie van de uitstoot van kooldioxide en methaan. In dat kader ondersteunt ze de uitgangspunten van het Kyoto-protocol. Eind 2002 wil Shell de emissie van haar broeikasgassen met tien procent hebben verminderd ten opzichte van het niveau van 1990. Op dit moment is het volume zelfs al met elf procent omlaag gegaan.

In lijn met die opstelling werkt Shell in Nederland al enige tijd aan energie-efficiëntie in haar productieprocessen in Pernis en Moerdijk en op diverse nam-locaties. Zij stelt zich daarbij zakelijk op het standpunt dat de te nemen technische maatregelen niet ten koste mogen gaan van haar concurrentiepositie. Hogere kosten als gevolg van klimaatmaatregelen zijn alleen acceptabel als ze voor de hele branche gelden. Daarbij zij aangetekend dat die branche, wat mij betreft, niet bij de landsgrenzen ophoudt. De noodzakelijke coördinatie zal in eerste instantie in EU-verband worden geregeld.

Kosten van uitstoot

Vooruitlopend op Europese regelgeving, doet Shell momenteel al ervaring op met een intern systeem voor handel in CO₂-emissie. Daarmee is de doelmatige handel in reductie maatregelen op gang gebracht. Twee vragen wil het bedrijf beantwoord zien. Is de handel in emissierechten de meest kosteneffectieve manier om de uitstoot van broeikasgassen te verminderen? En: zijn er maatregelen te identificeren die op korte termijn al kostenverantwoord en op grote schaal uitvoerbaar zijn?

Als gevolg van een multinationaal handelssysteem in emissierechten zullen de kosten van de uitstoot van kooldioxide en methaan (*cost of carbon*) gaan fluctueren met veranderingen in vraag en aanbod. Shell toetst daarom al haar investeringen in nieuwe projecten op het verwachte rendement, gegeven de nieuwe onzekerheden. Deze projecten zullen naar verwachting minimaal honderdduizend ton CO₂-emissie per jaar met zich meebrengen. Berekend wordt of die projecten nog winstgevend zijn als er later kosten voor uitstoot op zouden drukken, waarbij wordt gewerkt met aannames van vijf, twintig en veertig dollar per ton koolstof. Uiteraard spelen bij het doorrekenen van modellen voor nieuwe projecten nog meer zaken dan alleen de emissies een rol. Een verantwoorde beslissing zal daarom altijd worden afgemeten aan de balans van *triple p: people, planet en profits*.

Scenario's

Ervan uitgaande dat fossiele brandstoffen deze eeuw een voornamelijk rol blijven spelen in de mondiale energiehuishouding, zal de reductie van de uitstoot van broeikasgassen hoog op de agenda blijven staan.

Daarmee verplichten wetenschap, overheid en bedrijfsleven zich om verder onderzoek te doen naar de klimatologische gevolgen van CO₂ en methaan in de atmosfeer. Shell zal in de tussentijd het gebruik van 'schone' brandstoffen, zoals gas, waterstofgas, zonne- en windenergie, omarmen. Daarbij baseert het bedrijf zich op zijn strategische langetermijnsenario's (*global scenario's*). Die stimuleren en ontwikkelen dat pad naar het gebruik van schone brandstoffen. Voorwaarde is wel dat de ontwikkeling en het gebruik van de duurzame bronnen - net als bij emissiebeperkende maatregelen - economisch haalbaar zijn.

Dossier Klimaatbeleid

J.P. Pronk: [Klimaatbeleid na Bonn](#)

A.M. Gielen, H.L.F. de Groot, P.R. Koutstaal en P.J.G. Tang: [Klimaat en economie](#)

E.C. van Ierland en R.S.J. Tol: [Aanpassen of reduceren](#)

T. Wams en J. Korff: [Doorstoken en dijken bouwen is geen optie](#)

M. Harmelink, K. Blok, D. de Jager en C. Hendriks: [Emissiereductie: welke gassen en sectoren?](#)

H.L.F. de Groot en P.J.G. Tang: [Klimaatbeleid: nu of later?](#)

J.C. Bollen en A. Manders: [Klimaatbeleid: hier of daar?](#)

A.M. Gielen en P.R. Koutstaal: [Over het kind en het badwater](#)

T. Hoff: [Interne emissiehandel: bedrijven en het klimaatprobleem](#)

M. Mulder: [Klimaatbeleid in Nederland](#)

H.R.J. Vollebergh: [Van de regen in de drup](#)

B. Metz: [Wie gaan reduceren](#)

H. Bersee: [Internationale klimaatonderhandelingen](#)

A.J. de Zeeuw: [Klimaatonderhandelingen vanuit speltheoretisch perspectief](#)

M. Davidson en J.P. van Soest: [Het klimaat van de economie](#)

---

¹ Met emissie-efficiëntie wordt de hoeveelheid CO₂ per geproduceerd product of per gebruikte hoeveelheid energie bedoeld